

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΗΤΕΙΑ...

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

Και δὲν γελούτανε. Ἡ λέξι ΓΩΣΣ, πού τόσο μεγαλόφωνα τὴν εἶχε προφέρει ὁ Λάζαρος, δὲν ὕψηξε μέσα αὐτὸ κείμενο. Ἡ παράλειψι αὐτὴ ἔκανε κατηγορηματικὴ τὴν καταγγελίαν ἐναντίον τοῦ κόμητος.

— Ἄτιμε !... φώναξε ὁ Λαζερέτ. Μὲ γέλασες, μοῦ εἶπες ψέματα, τὸ βλέπω, τὸ αισθάνομαι, τὸ μαρτυροῦμαι. Πρόδωσα τὸν κόμητα Καντάλ. Εἶμαι ἀναπόδρος, ἀτίμος !... Δώσε μου πίσω αὐτὸ τὸ καταραμένο χαρτί ! Τὸ ἀρνέμια, τὸ ἀποκηρύσσο !

— Πῶς ἐλπίενε; Τὶ τοῦμάς νά λές; ῥώτησε ψυχρά ὁ ἱεροεξεταστής. Δὲν ἔβαλες λοιπὸν τὴν ὑπογραφή σου ἐλευθέρου;

— Ὅχι, γιὰτὶ ἐκμεταλλεύθηκες τὴν ἀδυναμίαν καὶ τὸν τρόμο μου... Ἄλλὰ τώρα δὲν φοβῶμαι πειρᾶ. Δώσε μου πίσω αὐτὸ τὸ χαρτί σου λέω, θέλω νὰ τὸ στίσω.

— Τώρα τὸ κρατᾶν στὰ χέρια μου πειρᾶ...
— Ἐστω ἀλλὰ ἀρνέμια νὰ φύγω. Περιφρονῶ τὰ βασιανιστήρια καὶ τὸ θάνατο. Αὐριο, ἐμπρὸς τοὺς δικαστάς μου θὰ σοῦ βγάλω τὸ προσωπεῖο !...

Ὁ Δεστραδὲς βῆκε ἀπὸ τὸ κελλὶ τοῦ φυλακισμένου. Ἡ πόρτα ἔκλεισε βαρετὰ πίσω του.

Μόλις ὁ Λαζερέτ ἔβρινε πάλι μόνος του τὸν ἐπιασε τόσο μεγάλη ἀπόγνωση, ὥστε ἄρχισε νὰ γκιολετᾷ μονάχος του, καταφέροντας δυσαρτιὰς στὸ στήθος του.

Ὁ ἱεροεξεταστής φεύγοντας ἀπὸ τὸ κελλὶ τοῦ Λαζερέτ, κάλεσε κοντὰ του τοὺς τρεῖς ἀποστράτους φύλακες καὶ τοὺς εἶπε μὲ πολὺ χαμηλὴ φωνή, δείχνοντας τὴν πόρτα τοῦ φυλακισμένου :

— Ὁ ἀνθρωπος αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ παρουσιασθῆ αὐριο στὴ συνεδρίασι τοῦ δικαστηρίου. Πιστεύω νὰ με καταλάβετε τί θέλω νὰ εἶπω...

Οἱ τρεῖς φύλακες, ὑποκλιθῆκαν βαθύτατα, θέλοντας μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ νὰ δεῖξουν στὸν ἱεροεξεταστή, ὅτι ἐνούσησαν τὴν σημασίαν τῶν λόγων του.

Ὁ Δεστραδὲς χαμογέλασε, ὅπως συνήθεισε πάντα, καὶ μὲ ἀργὸ βῆμα προχώρησε πρὸς τὴν φυλάκην τοῦ κόμητος Καντάλ. Ποῖν ὅμως φτᾶσι εἶπε, πέρασε καὶ εἶδε τὸν διοικητὴ τῆς φυλακῆς. Κάθησαν μαζὺ κοντὰ στὸ τζάκι καὶ μίλησαν γιὰ τὸν φυλακισμένο. Ὁ Δεστραδὲς τοῦ οὐστήσε νὰ τὸν φρονήρητὴ τὴ νύχτα αὐτὴ ἀγνώπυτος, μήπως τὸν διευκολύνουν οἱ Οὐγενότοι νὰ δραπετεύσῃ.

— Δὲν ὑπάρχει ἐλπίς ν' ἀθωωθῆ; ῥώτησε ὁ διοικητῆς.

— Ν' ἀθωωθῆ! μούγγιρε ὁ ἱεροεξεταστής. Τὸν περμένει ἡ κρεμάλι ! Γι' αὐτὸ πρῶσσε !... Τὰ μάτια σου τέσσερα !...

Ἐτραψε ὕστερα εὐχαραστιημένος τὰ χέρια του καὶ τράβηξε πρὸς τὸ κελλὶ τοῦ κόμητος.

Τὸ δεσποτισμὸ τοῦ κόμητος βρισκόταν σ' ἕνα ὑπόγειο, κατὰ ἀκριβοῦς ἀπὸ τὸ κελλὶ τοῦ Λαζερέτ.

Ὅταν ὁ δυστυχημένος Καντάλ κλεισθῆκε στὸ ὑπόγειο αὐτὸ, μετὰ τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς δίχης, τοῦ φάνηκε ὅτι κάθε ἐλλείδα σπηταῖας ἦταν χαμένη πᾶσι γι' αὐτόν ! Ἐβλεπε ὅτι μαζὺ μὲ τοὺς ἀπαισιούς δικαστάς του εἶχε συμπηχῆσει ἐναντίον του ὁλος ὁ κόμητος. Τὸ ἔπρεπε νὰ κίχη; Νὰ κλειφῇ, νὰ παρακατέσῃ, νὰ ζητήσῃ νὰ τὸν λυτηθούν; Μόνον οἱ ἔνοχοι ὅμως κλαίει. Κι' αὐτὸς ἦταν ἀθώος ! Ἐπρεπε λοιπὸν ὡς τὴν τελευταία στιγμῇ, πού θὰ τὸν σέρνανε στὴν ἀγγόνην, νὰ κρατᾶν τὸ κεφάλι ψηλά καὶ πευρήναν.

Καὶ περμένε περᾶ ἀνυπόμονα νὰ ἠμερωθῇ ἡ ἄλλη μέρα γιὰ νὰ φανῇ ἐκεῖνος πού ἔπρεπε νὰ φανῇ. Δηλαδή ἡσχος ἀπάντεχη τῆς συνειδήσεώς του καὶ ὑπομονητικὸς μπροστὰ στὸν Θεο.

Ἐξάφην εἶδε τὴν πόρταν τῆς φυλακῆς του ν' ἀνοίγῃ καὶ κάτω ἀπὸ τὴν ἀμυδρὴ λάμπη ἐνὸς κλεφτοφάνταρου, ἐσχώρισε τὴ σκοτεινὴ καὶ τρομακτικὴ μορφή τοῦ Λαζάρου Δεστραδὲς.

— Ἀμοιορο παιδί ! ψιθύρισε ὁ Δεστραδὲς, καθώς ἔμπαινε. σάν νὰ μιλοῦσε μὲ τὸν ἑαυτὸ του, ἀλλὰ τόσο δυνατὰ ὥστε ν' ἀκουσθῇ καὶ ἀπὸ τὸν φυλακισμένο.

— Τὶ θέλεις ἀπὸ μένα, κίριε; ῥώτησε ψυχρὰ ὁ κόμης.

Ὁ ἱεροεξεταστής ἀκούμπησε τὸ φανάρι πάνω στὸ ὑγρὸ κώμα τοῦ κελλιού κι' ἀφοῦ σταμάτησε σ' ἀπόστασι δύο βηματίων ἀπὸ τὸν φυλακισμένο ἄρχισε νὰ τὸν κυτᾶν μὲ ἐκφρασι συμπόνιας.

— Ἐρχομαι, παιδί μου, τοῦ εἶπε ὁ ἱεροεξεταστής, νὰ σέ ἀνακουφίσω γιὰ τὴν οὐκίαν τύχην πού σε περιμένει καὶ γιὰ νὰ σέ συμβουλεύσω νὰ κίχης χριστιανικὴ ὑπομονή.

— Ὅτι, καὶ νὰ μὸς συμβῇ σήμερα καὶ ὄχι καὶ ἀν' μὲ πέρμενην αὐριο, θὰ τὰ ὑπομείνω ὅλα, ἀπάντησε ὁ Καντάλ.

Ὁ ἱεροεξεταστής ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Καντάλ, ἄρχισε

νὰ δοκιμάζῃ ζωστήν ἐκπληξῆ, γιὰτὶ τὸν φανταζότανε μὲ χαμένο τὸ ἠθικὸ του. Ἡ σταθερὰ αὐτὴ γλώσσα καὶ ἡ ἀποφασιστικὴ στάσι τοῦ Καντάλ, τὸν ἔκαναν νὰ καταλάβῃ ὅτι ἔπρεπε ν' ἀλλάξῃ τακτικὴ ἀπάντησι τοῦ. Καὶ τὸν ῥώτησε :

— Ἐτσι λοιπὸν, χωρίς κανένα τρόπο ἀντιμετωπίζεις τὴν ιδέα ὅτι θὰ πεθάνης αὐριο.

— Ἀπὸ τὴ στιγμῇ πού ἐρχόμαστε στὴ ζωὴ εἶματε ὅλοι καταδικαζόμενοι νὰ πεθάνομε. Ποιὸς ξέρει, λοιπὸν, ἀν' σεῖς δὲν πεθάνετε πρὸ γοήγορα ἀπὸ μένα;

Ὁ ἱεροεξεταστής σήκωσε τὰ μάτια του μὲ κάποιον τρόπο.

— Ὅλα εἶνε δυνατὰ, συνέχισε ὁ κόμης. Καὶ ἡ δική μου θέσι σήμερα εἶνε καλύτερη ἀπὸ τὴν δική σας κατὰ τοῦτο : ὅτι ξέρω μιά μέρα ἐνωριότερα πότε πρόκειται νὰ πεθάνω.

— Αὐτὰ πού λές, παιδί μου, εἶνε ὅλα ἀληθινὰ. Ἀλλὰ ὁ θάνατος ἔχει χίλιες δυὸ μορφές.

— Τὶ σημασία ἔχει τὸ εἶδος τοῦ θανάτου ! ἀπάντησε περιφρονητικὰ ὁ Καντάλ. Αὐριο θὰ καταδικασθῶ, μεθαῖριο, χωρίς ἀμφιβολία, τὸ τοεκοῦρι τοῦ δήμιου θὰ μὸς κόψῃ τὸ κεφάλι. Τὸ μέλλον αὐτὸ δὲν με τρομάζει, γιὰτὶ κατάγομαι ἀπὸ γενναίους καὶ δυνατούς. Ἄν σήμερα φάνηκα κάπως στενοχωρημένος, αὐτὸ προερχότανε ἀπὸ τὴν ιδέα τῆς μεγάλης ἀδικίας πού γίνεται εἰς βάρος ἐνὸς ἀθώου. Ἄλλὰ ἐπειτα σκεψθῆκα : Γιατὶ νὰ λυτᾶμαι; Γιατὶ τὸ δνεορο αὐτὸ πού λέγεται ζωή; Ὅταν ὁ Θεὸς μοῦ φωνᾶξῃ : — Ποῦ εἶσαι; θὰ τοῦ ἀπαντήσω ἀμέσως : — Ἐδῶ !, σάν στρατιώτης πού τὸν καλοῦν γιὰ νὰ τὸν στείλουν στὴ μάχη. Ἄς ἐλθῃ λοιπὸν τὸ τοεκοῦρι τοῦ δήμιου ἢ τὸ σχοινί, ἐγὼ θὰ σκνῶ τὸ κεφάλι μου, χωρίς νὰ τρέμο, χωρίς νὰ κινερίζω.

— Ἀλλοίμονο ! ψιθύρισε ὁ ἱεροεξεταστής μὲ ὑποκριτικὴ συμπάθεια, δὲν εἶνε μόνο ὁ πέλεκος τοῦ δήμιου !

— Λοιπὸν τί ; νομίζετε ὅτι θὰ με κρεμάσουν;

— Ποιὸς ξέρει;

— Μὰ τοὺς εὐγενεῖς, ὅπως εἶμαι κ' ἐγὼ, δὲν τοὺς κρεμᾶνε.

— Ποιὸς ξέρει; ξαναεἶπε ὁ Δεστραδὲς.

Ο ΙΕΡΟΕΞΕΤΑΣΤΗΣ ΑΠΕΛΠΙΖΕΤΑΙ

Ὁ ἱεροεξεταστής πού ἤλπιζε σὲ μιά εὐκόλην νίκη ἄρχισε ν' ἀπελπίζεται. Μολταυτὰ θέλησε νὰ κίχῃ μιά τελευταία προσπάθεια.

— Λοιπὸν ἀποφάσισε νὰ πεθάνῃ; τὸν ῥώτησε.

— Δηλαδή εἶμαι ἐτοιμὸς, γιὰτὶ ὅλα ἔχουν συμπηχῆσει ἐναντίον μου.

— Καὶ δὲν λυτᾶσαι καθόλως τῆ ζωῆ σου; ῥώτησε πάλι ὁ Δεστραδὲς μὲ συμπαιθητικὸ τόνο.

— Ὅχι ! Θεσην ὅμως τὸν ἔρωτα πού δὲν τὸν ἐνωρίσει ἀκόμη καὶ γιὰ τὸν ὅποιο εἶμαι πλάσμένος.

Ὁ Καντάλ λέγοντας τὰ λόγια αὐτὰ, ἄφησε τὸ κεφάλι του νὰ πέσῃ πάνω

στὸ στήθος του καὶ γιὰ μιά στιγμῇ εἶνε σιωπηλός.

— Κίριε κόμης, εἶπε ξαφνικά ὁ Δεστραδὲς, τί θὰ ἔκανες γιὰ νὰ βρεθῆς τοῦτσι τὴ στιγμῇ ἐλευθέρως, ἔξω ἀπὸ τὴ φυλάκην καὶ νὰ πετάξῃς πάνω σ' ἕνα ἀλογο πρὸς τὴ ζωὴ πάλι;

— Ἐλευθέρως; ῥώτησε μ' ἐκπληξῆ ὁ Καντάλ, καὶ μὲ ποῖο τρόπο;

— Ἀκουσέ με ! Αὐτὴ τὴν ὥρα πού σοῦ μιλοῦν εἶνε ἀποφασισμένη ἡ καταδίξι σου.

— Πῶς εἶνε δυνατόν αὐτὸ, ῥώτησε ὁ Καντάλ, ἀφοῦ ἀκόμη τὸ δικαστήριον δὲν ἔβαλε τὴν ἀπολογία μου;

— Τὶ θὰ σέ ἀφελήρη ἢ ἀπολογία σου, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ὁ συνένοχος σου...

— Ποιὸς συνένοχος; τὸν διέκοψε ὁ κόμης.

— Ὁ Γαβριήλ Λαζερέτ, ὁ ὅποιος σέ καταγγέλει.

— Τὶ λές; εἶνε δυνατόν αὐτὸ;

— Μάλιστα σέ καταγγέλει.

Ὁ Καντάλ σήκωσε τοὺς ὄμους του καὶ ἀπάντησε ἡσχος :

— Δὲν τὸ πιστεύω.

— Ἄν ξέρης τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διάβασε, τοῦ εἶπε ὁ Δεστραδὲς καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ χαρτί πού εἶχε ὑπογράψῃ ὁ Λαζερέτ.

Ὁ Καντάλ διάβασε ἡσχος τὸ χαρτί πού τὸ ἔδωσε ὁ ἱεροεξεταστής καὶ δίνοντάς τὸ πίσω στὸν Δεστραδὲ, τοῦ εἶπε :

— Ἡ ὑπογραφὴ αὐτὴ δὲν εἶνε δική του.

— Ἐβαλε τὴν ὑπογραφὴν μπροστὰ σὲ πέντε μάρτυρες.

— Τότε τὸν βιάσατε.

— Ἐβαλε τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐλευθέρου.

— Ἀδύνατον ! Τὸν ἐβατανίσσατε.

— Ὅχι, ὑπέγραψε στὸ κελλὶ τὸν μέσα. Σοῦ τὸ δοκίμομαι.

(Ἀκολουθεῖ)

... Τὸν περμένει ἡ κρεμάλι ! ...